

ZÁVEREČNÁ HODNOTIACA SPRÁVA

Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie
v Slovenskej republike na roky 2020 - 2021

Bratislava, február 2022

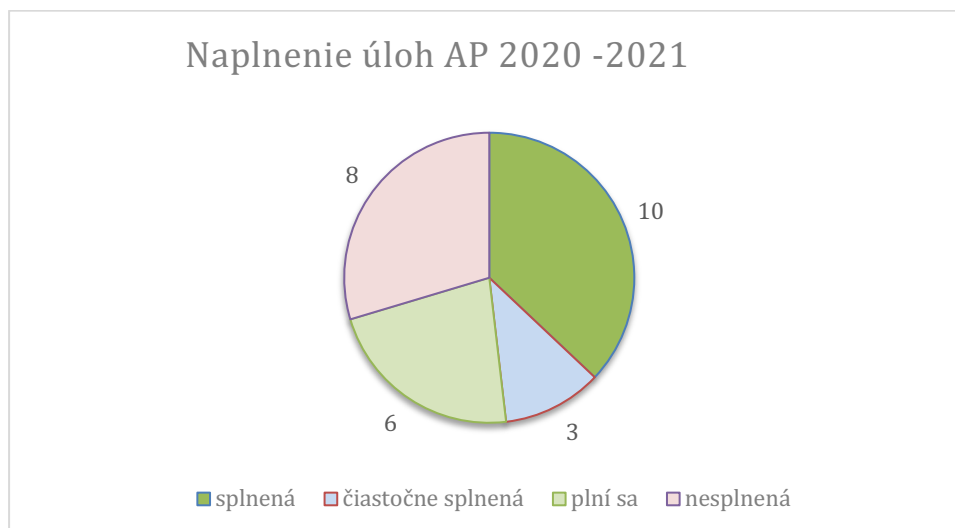
Úvod

Vláda Slovenskej republiky prijala 19. novembra 2019 uznesením vlády SR č. 553/2019 Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie na Slovensku na roky 2020 – 2021 (ďalej len „Akčný plán OGP 2020 – 2021“).

Akčný plán OGP 2020 – 2021 obsahoval 26 úloh a jedno odporúčanie v témach:

- **otvorené informácie:** zverejňovanie otvorených dát a otvorených API, zverejňovanie plnení úloh z uznesení vlády SR, zverejňovanie informácií o dotáciách, zverejňovanie informácií o konečných užívateľoch výhod
- **otvorené vzdelávanie:** sprístupnenie portálu otvorených vzdelávacích zdrojov, vytvorenie podmienok na tvorbu otvorených vzdelávacích zdrojov
- **otvorená veda:** vytvorenie národnej stratégie otvorenej vedy, vyskúšanie pilotných projektov otvoreného prístupu k výsledkom vedy a výskumu
- **participácia:** zavedenie princípov partnerstva do programovacieho obdobia EŠIF 2021 – 2027, vzdelávanie predstaviteľov štátnej správy k využívaniu participácie pri tvorbe verejných politík, participatívne tvorené verejné politiky na vybraných rezortoch, úprava správy o účasti verejnosti
- **otvorená justícia:** rozšírenie zverejňovania vnútorných predpisov na portáli Slov-lex
- **spätná väzba a pokračovanie:** monitorovanie plnenia úloh akčného plánu, tvorba nového akčného plánu na ďalšie dvojročné obdobie

Akčný plán OGP 2020 – 2021 obsahoval niektoré úlohy s termínom plnenia do decembra 2021, mnohé z úloh však mali aj skorší termín plnenia. Stav splnenia jednotlivých úloh vytýčených v akčnom pláne je dostupný v tabuľke v prílohe správy.

Otvorené informácie

Tému **otvorené informácie** sa nepodarilo naplniť celú, ale zaznamenali sme viaceré úspechy. ÚSV ROS vypracoval analýzu informácií zverejňovaných v module dotačných schém¹ a odporúčania odkomunikoval zodpovedným orgánom.

Ministerstvo informatizácie, regionálneho rozvoja a investícií pripravilo publikačné minimum pre štátnu správu so zoznamom, štruktúrou a periodizáciou aktualizácie vybraných dát v otvorenom formáte. Zároveň začalo publikačné minimum uvádzať do praxe – niektoré z datasetov publikačného minima, napr. údaje o rozpočte, prijatých žiadosti podľa Infozákona či podriadené organizácie by už mali byť za jednotlivé rezorty a ostatné ústredné orgány štátnej správy zverejnené na portáli otvorených dát. Tento rok budú nasledovať ďalšie údaje, vrátane dotácií, personalistiky či legislatívnych dokumentov jednotlivých rezortov a inštitúcií. Ktoré datasety patria do publikačného minima je možné nájsť na webstránke MetaIS², ako tieto datasety zverejňujú jednotlivé rezorty je možné dohľadať na Portáli otvorených dát³.

Ambície zverejňovania plnení uznesení úloh v gescii Úradu vlády SR boli naplnené. Na Portáli otvorenej vlády je možné nájsť stav plnenia úloh z uznesení vlády SR⁴, ako aj súhrnné informácie o stave plnenia úloh za jednotlivé rezorty za štvrtrok⁵. Pre zlepšenie transparentnosti a zúčtovateľnosti by bolo vhodné zjednodušiť obe webstránky, keďže vyhľadávanie úloh, resp. plnenia úloh nie je úplne užívateľsky prívetivé.

Aktuálne nemáme informácie o naplnení úlohy týkajúcej sa zjednotenia zverejňovania informácií o konečných užívateľoch výhod v gescii Ministerstva spravodlivosti SR.

Otvorené vzdelávacie zdroje

Téme otvorených vzdelávacích zdrojov žiaľ nepomohla ani pandémia COVID-19, kvôli ktorej sa žiaci, študenti a pedagógovia na dlhé mesiace museli prispôbiť online vyučovaniu.

Jedným z čiastočných úspechov vzhľadom na úlohy vytýčené akčným plánom ešte pred začatím pandémie je, že na sprístupnenie portálu Viki v gescii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý mal byť aj repozitárom otvorených vzdelávacích zdrojov, nadviazalo prvé školenie Metodicko-pedagogického centra pre pedagógov o využívaní tohto portálu.

Úspechom, ktorý sčasti podporil otvorené vládnutie, bolo aj vytvorenie portálu Učíme na diaľku počas prvej vlny pandémie, ktorý bol príkladom participácie ministerstva, resp. Štátneho pedagogického ústavu s občianskou spoločnosťou.

Výzvou pre ministerstvo školstva však stále zostáva systematicky uchopiť tému otvorených vzdelávacích zdrojov a výhody, ktoré vyplývajú z podpory tvorby a využívania takýchto zdrojov. Počas trvania akčného plánu sa však na ministerstve nenašla zodpovedná osoba, ktorá by systematicky túto tému uchopila. Aj vzhľadom na to neboli naplnené úlohy akčného plánu

¹ Dostupná na: https://www.minv.sk/?ros_vsetky-spravy&sprava=hodnotime-ake-informacie-poskytuje-modul-dotacnych-schem

² Dostupná na: <https://metais.vicepremier.gov.sk/publicspace?pageId=64716866>

³ Dostupný na: <https://data.gov.sk/>

⁴ Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/PUL/Task>

⁵ Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/PUL/EvaluationPeriod>

smerujúce k legislatívnemu zavedeniu otvorených licencií na vzdelávacie materiály či vytvoreniu pravidelnej podpory na tvorbu otvorených vzdelávacích zdrojov.

Úlohou ÚSV ROS bolo vybudovanie databázy s otvorenými vzdelávacími zdrojmi z prostredia občianskej spoločnosti, ktorú sa nám podarilo naplniť len čiastočne⁶ vzhľadom na nízke povedomie o tejto problematike aj v prostredí občianskej spoločnosti. Spoločne s Centrom vedecko-technických informácií sme o otvorených vzdelávacích zdrojoch vzdelávali rôzne cieľové skupiny⁷.

Otvorená veda

Výrazný úspech sme zaznamenali v téme **otvorenej vedy** s tvorbou novej Národnej stratégie otvorenej vedy. Návrh národnej stratégie v gescii Centra vedecko-technických informácií SR na MŠVVaŠ SR vznikol v roku 2020 participatívnym procesom so zapojením širokého okruhu relevantných aktérov. Cieľom stratégie a prvého akčného plánu je definovať kroky potrebné na uvedenie konceptu otvorenej vedy a otvoreného prístupu k výsledkom vedy a výskumu do slovenského kontextu. Národná stratégia otvorenej vedy na roky 2021 - 2028⁸ bola spoločne so sprievodným prvým akčným plánom **schválená vládou SR v júni 2021**.

Participácia

K úspešným patria aj viaceré úlohy z témy **participácia**. Rezorty pôdohospodárstva a rozvoja vidieka; životného prostredia; školstva, vedy, výskumu a športu a vnútra priebežne pripravovali svoje vybrané verejné politiky participatívnym spôsobom a za účasti zástupcov ÚSV ROS:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pripravovalo v rámci akčného plánu participatívnym spôsobom Národný lesnícky program. Informácie o tejto politike sú dostupné na samostatnej webstránke⁹.
- Ministerstvo životného prostredia SR pripravovalo rozsiahlu verejnú politiku – Vodný plán. Informácie o tejto politike sú dostupné na webstránke rezortu¹⁰.
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pracovalo na novej grantovej schéme pre mládež.
- Ministerstvo vnútra SR spoločne s ÚSV ROS pripravilo návrh novelizácie Zákona o dobrovoľníctve.

Zároveň ÚSV ROS spustil vďaka projektu Participácia intenzívny niekoľkomesačný vzdelávací program zameraný na participatívnu tvorbu verejných politík zvlášť pre zamestnancov štátnej správy a zvlášť pre zamestnancov samosprávy, ktorého cieľom je budovať kapacity smerom k využívaniu participácie ako nástroja tvorby verejných politík. V kontinuálnom vzdelávaní zamestnancov štátnej a verejnej správy pokračujeme aj naďalej. Rovnako sme nadviazali spoluprácu s viacerými vysokými školami, s ktorými spolupracujeme na začlenení vzdelávania k participácii do študijných programov.

- Program vzdelávania zamestnancov verejnej správy¹¹

⁶ Pozri napr. https://www.minv.sk/?ros_vsetky-spravy&sprava=otvorene-vzdelavacie-zdroje-ako-nastroj-podpory-vzdelavania-ziakov-a-studentov-pocas-uzavretia-skol-zoznam-zaujimavych-odkazov

⁷ Napr.: <https://archive.tp.cvtisr.sk/archive.php?vid=585043475IL35X52>

⁸ Dostupná na: <https://www.minedu.sk/narodna-strategia-pre-otvorenu-vedu-na-roky-2021-2028-a-akcny-plan-pre-otvorenu-vedu-na-roky-2021-2022/>

⁹ Dostupná na: <http://nlp.nlcsk.org/index.php>

¹⁰ Dostupná na: <https://www.minzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/>

¹¹ Dostupný na: https://www.minv.sk/?ros_participacia_otvorene_temy_budovanie_kapacit

- Spolupráca s vysokými školami¹²

Pri tvorbe nového programovacieho obdobia európskych fondov na roky 2021 – 2027 sme v rámci akčného plánu a aj vďaka nášmu projektu Partnerstvo dbali, aby boli pri príprave dodržiavané princípy partnerstva a spolupráce, a aby experti z mimovládnych neziskových organizácií a občianskej spoločnosti boli v diskusii partnermi štátnej správy. O aktivitách, ktoré sme s občianskou spoločnosťou a predstaviteľmi Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR rozvíjali smerom k tomuto cieľu, informujeme na našej webstránke¹³.

Otvorená justícia

Téma **otvorenej justície** počas dvojročného trvania akčného plánu stagnovala z dôvodu presunu kompetencií a legislatívno – administratívneho portálu Slov-lex z Ministerstva spravodlivosti SR na podpredsedu vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie. V tejto oblasti je potrebné prispôbiť portál Slov-lex na to, aby umožňoval zverejňovanie vybraných vnútorných predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. V spolupráci s ÚSV ROS je dôležité pripraviť pre rezorty a inštitúcie metodické usmernenie, ktoré bude bližšie definovať obsah zverejňovania. Portál Slov-lex je potrebné upraviť aj na zverejňovanie všeobecne záväzných nariadení regionálnej a lokálnej samosprávy.

Pokračovanie a spätná väzba

ÚSV ROS ako koordinátor Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2020 – 2021 pravidelne komunikoval s kontaktnými osobami na jednotlivých rezortoch a inštitúciách o blížiacich sa termínoch plnenia úloh, priebehu plnenia úloh či o podujatiach zameraných na zvyšovanie povedomia o otvorenom vládnutí. Počas dvoch rokov sme zorganizovali mnoho online podujatí k témam týkajúcich sa otvoreného vládnutia či plnenia úloh a aj napriek pandemickej situácii sa nám podarilo zorganizovať pravidelné Týždne otvoreného vládnutia. Záznamy z mnohých podujatí máme zverejnené na Youtube kanáli OGP Slovensko¹⁴.

V lete 2021 sme spoločne s vybranými rezortami a predstaviteľmi občianskej spoločnosti spoločne hodnotili hlavné témy, ktorým sme sa cez Iniciatívu pre otvorené vládnutie venovali od vstupu SR do iniciatívy v roku 2011. Tieto stretnutia nám pomohli nielen zhodnotiť prvú desaťročnicu nášho členstva v Iniciatíve pre otvorené vládnutie, ale aj popremýšľať o novej forme spolupráce so štátnymi inštitúciami a občianskou spoločnosťou smerom k novému, piatemu akčnému plánu. Participatívnu prípravu nového akčného plánu sme vo vynovenom formáte začali na jeseň 2021 a čoskoro o nej budeme informovať na našej webstránke.

¹² Dostupný na: https://www.minv.sk/?ros_participacia_otvorene_temy_vysoke_skoly

¹³ Dostupná na: https://www.minv.sk/?ros_ptp_partnerstvo_spravu

¹⁴ Dostupný na: https://www.youtube.com/channel/UCvc9yQ_9nA3OFk-ZZHx-1A

Príloha:

Zhodnotenie jednotlivých úloh Akčného plánu OGP 2020 – 2021:

Číslo úlohy	Znenie úlohy	Zodpovedný rezort	Termín plnenia	Aktuálny stav
1	Nastaviť systém umožňujúci zverejňovať plnenia úloh vyplývajúcich z uznesení vlády SR v jednotnej a štruktúrovanej forme	ÚV SR	31.12.2020	splnená, plnenie uznesení sa zverejňuje na webstránke: https://rokovania.gov.sk/PUL/Task a sumarizácia: https://rokovania.gov.sk/PUL/EvaluationPeriod
2	Na základe nastaveného systému pravidelne v súčinnosti s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy zverejňovať plnenie úloh z uznesení vlády SR podľa dátumu ich plnenia	Rezorty a ÚOŠS	Priebežne, raz za 6 mesiacov	splnená, nadväzuje na úlohu č. 1
3	Participatívnym spôsobom vypracovať publikačné minimum pre štátnu správu	MIRRI SR	30.04.2020	splnená: https://metais.vicemier.gov.sk/publicspace?pagelId=64716866
4	Zaviesť publikačné minimum pre štátnu správu do praxe	MIRRI SR	31.12.2020	plní sa. Dátová kancelária MIRRI SR pripravuje k jednotlivým datasetom z publikačného minima dátové štruktúry dostupné na: https://metais.vicemier.gov.sk/publicspace?pagelId=64716866
5	Po zavedení publikačného minima pre štátnu správu každoročne zverejňovať dáta z publikačného minima pre štátnu správu na portáli otvorených dát data.gov.sk	Rezorty a ÚOŠS	31.03.2021 a potom každoročne	plní sa. Datasetsy z publikačného minima sú rozdelené do dvoch skupín. Zverejnenie prvej skupiny bolo v prechodnom období do 31. decembra 2021, od 1. januára 2022 je povinné. Zverejnenie druhej skupiny dát nasleduje v roku 2022
6	Vypracovať kvantitatívnu analýzu zverejňovania informácií v module dotačných schém.	ÚSV ROS	30.04.2020	splnená, dostupná na: https://www.minv.sk/?ros_ogp_spravy&sprava=hodnotime-ake-informacie-poskytuje-modul-dotacnych-schem
7	Vypracovať kvalitatívnu analýzu stavu modulu dotačných schém, vrátane návrhov na zlepšenie	MIRRI SR	30.06.2020	analýza bola vypracovaná a je dostupná na: https://datalab.community/7-spolocne-zasadnutie-30-6-2020-program/(bod14) .
8	Implementovať Zásady zverejňovania konečných užívateľov výhod v rámci úradných evidencií konečných užívateľov výhod	MS SR	31.12.2021	bez dostupných informácií
9	Legislatívne upraviť podmienky zavedenia otvorenej licencie na vybrané novovznikajúce vzdelávacie materiály, ktoré sú centrálné zabezpečené a financované alebo spolufinancované z verejných zdrojov MŠVVaŠ SR a jeho priamo riadených organizácií	MŠVVaŠ SR	31.12.2021	nesplnená
10	Určiť autoritu na MŠVVaŠ SR zodpovednú za systematickú a koordinovanú tvorbu digitálneho edukačného obsahu, vrátane otvorených vzdelávacích zdrojov, na všetkých úrovniach	MŠVVaŠ SR	30.06.2020	splnená v júli 2020: https://www.minv.sk/?ros_oer_ulohy , avšak po personálnej výmene ku dňu 31. januára neexistuje na MŠVVaŠ SR zodpovedná autorita za problematiku otvorených vzdelávacích zdrojov.

	predprimárneho, základného a stredného vzdelávania			
11	Podporovať tvorbu otvorených vzdelávacích zdrojov a každoročne informovať o výstupoch podpory	MŠVVaŠ SR	priebežne k 31. januáru	nesplnená
12	Vzdelávať pedagógov k využívaniu portálu CÚDEO a k tvorbe nových otvorených vzdelávacích zdrojov	MŠVVaŠ SR	31.12.2021	plní sa čiastočne, napríklad: https://www.facebook.com/OGPSlovensko/posts/3007102572900810
13	Participatívnym spôsobom monitorovať, zverejňovať a priebežne aktualizovať databázu otvorených vzdelávacích zdrojov, ďalších zdrojov vhodných pre použitie vo vzdelávaní a pre zvyšovanie povedomia o otvorenom vzdelávaní, ktoré boli vytvorené v Slovenskej republike občianskou spoločnosťou.	ÚSV ROS	Priebežne, raz za 6 mesiacov	plní sa, napríklad: https://www.facebook.com/notes/845618096251897/
14	Vypracovať Národnú stratégiu otvorenej vedy spolu s akčným plánom a predložiť ju na rokovanie vlády SR	MŠVVaŠ SR	20.12.2020	splnená: Národná stratégia otvorenej vedy bola prijatá vládou SR v júni 2021: https://otvorenaveda.cvtisr.sk/wp-content/uploads/2021/09/Narodna-strategia-pre-otvorenu-vedu-na-roky-2021-2028.pdf
15	Pripraviť a začať realizovať pilotné projekty zavedenia otvoreného prístupu k výsledkom vedy a výskumu v prostredí akademických a vedeckých knižníc	MŠVVaŠ SR	31.12.2021	splnená: Vedecká knižnica CVTI spustila v septembri 2021 program na podporu publikovania vedeckých prác pod otvorenými licenciami. Centrálna knižnica SAV zároveň spustila inštitucionálny repozitár, do ktorého môžu autori nahrať svoje diela v rámci zelenej cesty otvoreného prístupu.
16	Identifikovať a pripraviť podmienky na tvorbu verejných politík, ktoré budú na vybraných ministerstvách a ostatných ÚOŠS tvorené alebo implementované participatívne v spolupráci so zástupcami občianskej spoločnosti	MŽP SR, MPRV SR, MŠVVaŠ SR, MV SR	31.12.2021	častočne splnená. Informácie o vybraných politikách tvorených participatívnym spôsobom sú dostupné na jednotlivých webstránkach: Národný lesný plán (MPRV SR), Vodný plán (MŽP SR), Grantová schéma na podporu práce s mládežou (MŠVVaŠ SR), Zákon o dobrovoľníctve (MV SR + ÚSV ROS)
17	Implementovať vzdelávací program s cieľom posilňovať kompetencie zamestnancov vo verejnej správe a akademickom prostredí, so zameraním na podporu tvorby a realizácie participatívnych politík vo verejnej správe	ÚSV ROS	31.12.2021	priebežne sa plní: https://www.minv.sk/?ros_participacia_otvorene_temy_budovanie_kapacit
18	Participatívnym spôsobom upraviť formalizované vzory Správy o účasti verejnosti na tvorbe právnych predpisov a	ÚSV ROS	30.06.2020	zatiaľ nesplnená

	výsledný návrh predložiť na rokovanie vlády SR.			
19	Zapojiť všetkých partnerov v zmysle Európskeho kódexu pre partnerstvo (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014) do procesu programovania fondov politiky súdržnosti EÚ na obdobie 2021 – 2027	MIRRI SR	31.12.2020	splnená: https://www.minv.sk/?ros_ptp_partnerstvo_spravy&sprava=konzultacie-o-navrhu-partnerskej-dohody-aj-so-zastupcami-obcianskej-spolocnosti
20	Koordinovať a podporovať prípravu podkladov do Partnerskej dohody 2021 - 2027 zo strany mimovládnych neziskových organizácií a presadzovať ich zohľadnenie v relevantných dokumentoch	ÚSV ROS	31.01.2020	splnená: http://www.minv.sk/?ros_ogp_spravy&sprava=otvarame-vladnutie-aj-v-eurofondovom-prostredi
21	Podporovať zvyšovanie povedomia o pridanej hodnote medzisektorových partnerstiev na strane verejnej správy	ÚSV ROS	30.06.2020	plní sa priebežne, napr.: https://www.minv.sk/?ros_ptp_partnerstvo_spravy&sprava=podujatie-fondy-eu-a-participacia-prepajalo-perspektivy-a-skusenosti
22	Presadzovať v rámci cieľa 5 ("Európa bližšie k občanom") v novom programovom období Európskych štrukturálnych a investičných fondov budovanie medzisektorových partnerstiev so zapojením zástupcov mimovládnych neziskových organizácií a občianskej spoločnosti	ÚSV ROS	31.12.2020	splnená
23	Zverejňovať vybrané vykonávacie predpisy a vnútorné organizačno-riadiace akty ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy na právnom a informačnom portáli Slov-Lex.	Rezorty a ÚOŠS	Priebežne, raz za 6 mesiacov	zatiaľ nesplnená
24	Vytvoriť podmienky na zverejňovanie všeobecne záväzných nariadení samosprávnych krajov, miest a obcí SR na právnom a informačnom portáli Slov-Lex.	Podpredsed a vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie	30.06.2021	zatiaľ nesplnená
25	Koordinovať pracovnú skupinu k implementácii Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2020 – 2021, členmi ktorej budú zástupcovia jednotlivých ministerstiev a ostatných ÚOŠS a pravidelne informovať o jej činnosti	ÚSV ROS	31.12.	plnila sa priebežne, potrebné odkomunikovať ukončenie fungovania skupiny
26	Vypracovať a predložiť na rokovanie vlády SR Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na nasledujúce obdobie	ÚSV ROS	30.06.2022	v príprave

Odp. 1	Zverejňovať v nadväznosti na splnenie úlohy v bode B.24. všeobecne záväzné nariadenia samosprávnych krajov, miest a obcí Slovenskej republiky na právnom a informačnom portáli Slov-Lex	samosprávne kraje, mestá, obce	Priebežne, raz za 6 mesiacov	zatiaľ nesplnená
-----------	---	--------------------------------	------------------------------	------------------